

Adroddiad Chwarterol Marwolaethau BIPBC

Rhagfyr 2022

Fersiwn 1.1

Crynodeb Gweithredol

- Adolygu Data Marwolaethau o CHKS yn seiliedig ar boblogaeth Nid yw BIPBC yn allanolyn o'i gymharu â chymheiriaid yng Nghymru ar gyfer unrhyw fynegai marwolaethau.
- Mae data'r Swyddfa Ystadegau Gwladol yn datgelu er nad ydym yn allanolyn o ran marwolaethau, mae gwahaniaeth sylweddol mewn disgwyliad oes mewn ardaloedd o amddifadedd yn y Rhyl a Sir Ddinbych.
- Mae'r gwasanaeth ME yn rhoi dysg i ni ar sail achosion unigol, wedi rhoi 'llais i'r galarwyr' ac wedi bod yn gyfoethog o ran nodi themâu a gwelliannau posibl a all leihau marwolaethau.

Awdur(on): Dr Damian McKeon, Cyfarwyddwr Meddygol Cyswllt ar gyfer Marwolaethau

Julie Williams, Arweinydd Prosiect Clinigol ar gyfer

Effeithiolrwydd Clinigol

Rachel Jones, Hwylusydd Marwolaethau

Cyfrannwr(wyr):
Iechyd y Cyhoedd

Dr Robert Atenstaedt, Ymgynghorydd mewn Meddygaeth

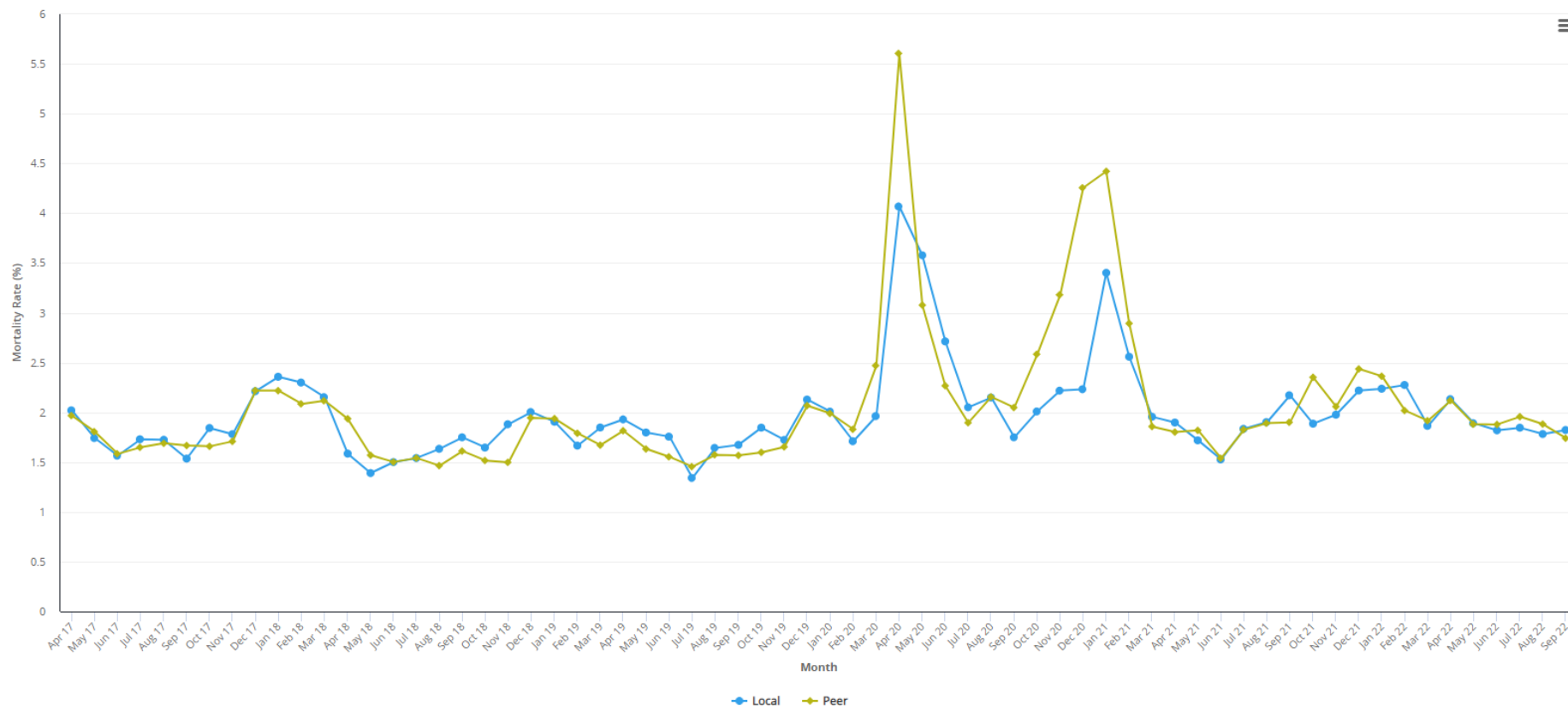
Jackie Sayle, Uwch Ddadansoddwr Gwybodaeth

Cyfarwyddwr Cyfrifol: Dr Nick Lyons, Cyfarwyddwr Meddygol Gweithredol

Cynnwys	Rhif Tudalen
Crynodeb Gweithredol a Thudalen Deitl	1
Cynnwys	2
Data Marwolaethau Crai	3
Data Marwolaethau ar ôl Llawdriniaeth Ddewisol	4
Data Marwolaethau ar ôl Llawdriniaeth nad yw'n Ddewisol	5
Data % Marwolaethau a Dderbyniwyd trwy Ddamweiniau ac Achosion Brys	6
Data Cyfradd Marwolaethau Penodol i Gyflwr	7-9
Dangosyddion Disgwyliad Oes a Marwolaethau	10-14
Tueddiadau Marwolaethau ar gyfer Cleifion Mewnol ac Adran Achosion Brys	15-16
Marwolaethau yn ôl Lleoliad Ionawr 2022-Medi 2022	17
Crynodeb Marwolaethau Archwiliwr Meddygol	18

Y Grŵp Cymheiriaid a ddefnyddir drwyddi draw yw 'Pob Bwrdd Iechyd Arall yng Nghymru ac eithrio Powys'

Cyfradd Marwolaethau Crai - BIPBC vs Cymheiriaid

Diffiniad o'r dangosydd

Rhifiadur = Cyfnod lle bu farw'r claf

Enwadur = Cyfanswm y cyfnodau heb gynnwys babanod iach

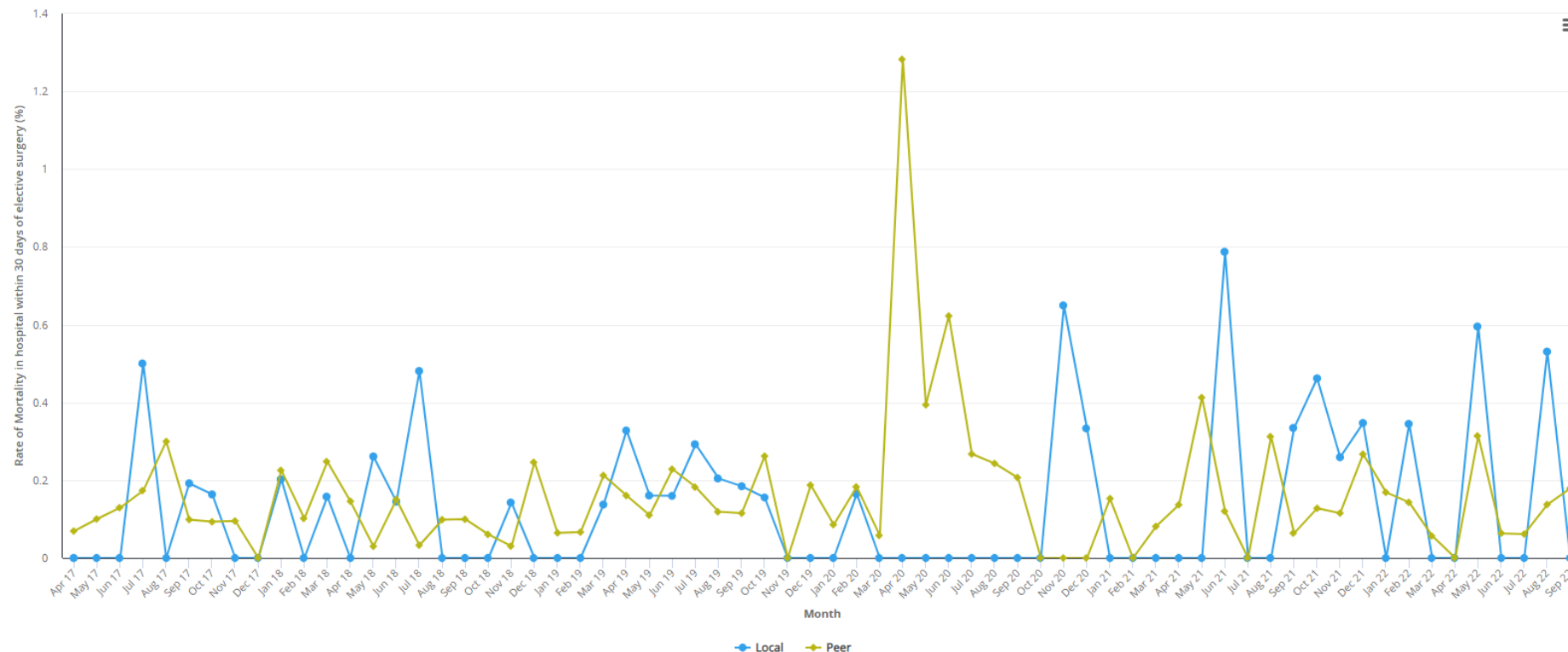
Eithriadau = Dim

Math = Canran

Cyfeiriadedd = Mae is yn well

Marwolaethau ar ôl Llawdriniaeth Ddewisol

Cyfradd Marwolaethau yn yr ysbyty o fewn 30 diwrnod i lawdriniaeth ddewisol - BIPBC vs Cymheiriaid

Diffiniad o'r dangosydd

Rhifiadur = Cyfanswm cyfnodau llawfeddygol dewisol (h.y. mae'r cyfnod yn cynnwys gweithred lawdriniaethol) lle bu farw'r claf, gyda hyd arhosiad ar ôl llawdriniaeth yn llai na 30 diwrnod

Enwadur = Cyfanswm y cyfnodau llawfeddygol dewisol (h.y. mae'r cyfnod yn cynnwys weithred lawdriniaetholl)

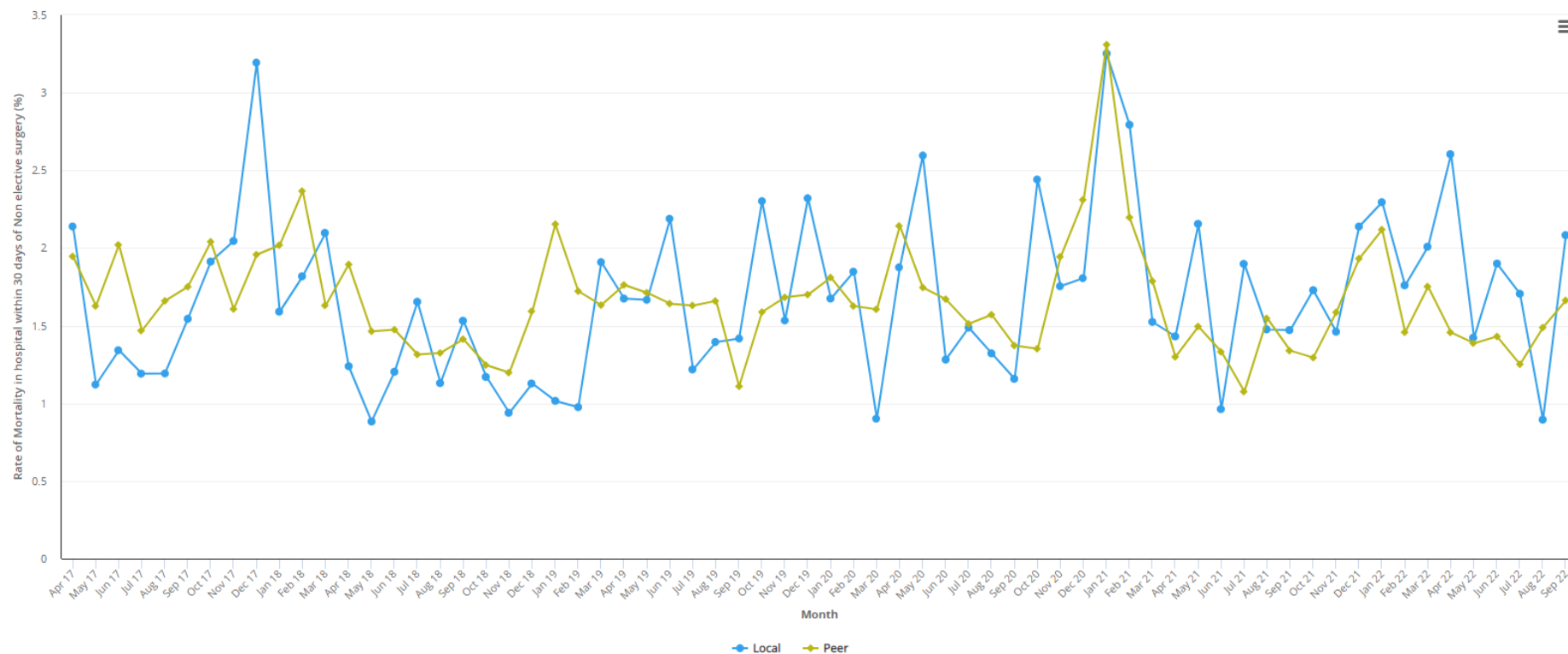
Eithriadau = Diagnosis cancer mewn unrhyw sefyllfa o fewn y cyfnod; Achosion dydd

Math = Canran

Cyfeiriadedd = Mae is yn well

Marwolaethau ar ôl Llawdriniaeth nad yw'n Ddewisol

Cyfradd Marwolaethau yn yr ysbyty o fewn 30 diwrnod i lawdriniaeth nad yw'n ddewisol - BIPBC vs Cymheiriaid

Diffiniad o'r dangosydd

Rhifiadur = Cyfanswm y cyfnodau llawfeddygol nad ydynt yn ddewisol (h.y. mae'r cyfnod yn cynnwys gweithred lawdriniaethol) lle bu farw'r claf, gyda chyfnod aros ar ôl llawdriniaeth yn llai na 30 diwrnod

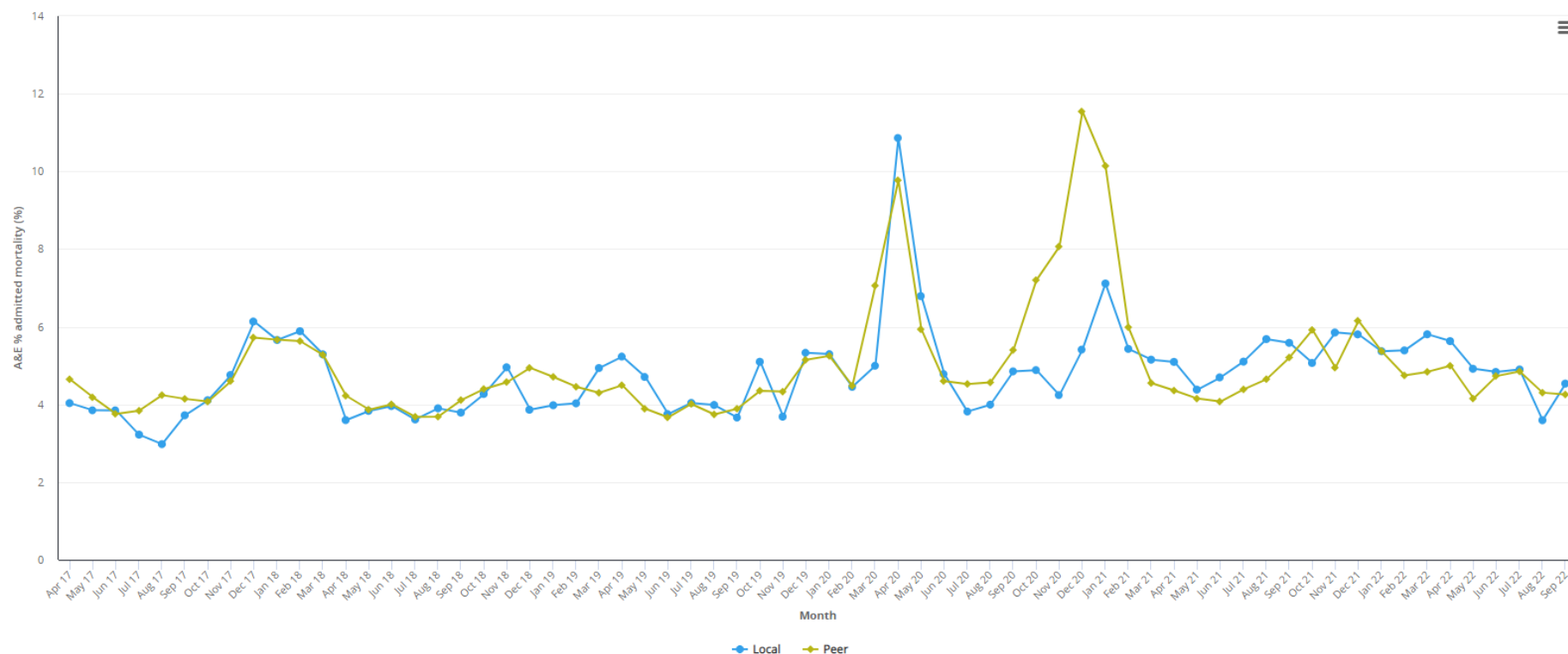
Enwadur = Cyfanswm y cyfnodau llawfeddygol nad ydynt yn ddewisol (h.y. mae'r sillafu yn cynnwys gweithred lawdriniaethol)

Eithriadau = Diagnosis cancer mewn unrhyw sefyllfa o fewn y cyfnod; Achosion dydd

Math = Canran

Cyfeiriadedd = Mae is yn well

% o Farwolaethau a Dderbyniawyd trwy Ddamweiniau ac Achosion Brys - BIPBC vs Cymheiriaid

Diffiniad o'r dangosydd

Rhifiadur = Presenoldeb mewn adran damweiniau ac achosion brys yn arwain at dderbyniad AC roedd y presenoldeb wedi'i gysylltu'n llwyddiannus â chyfnod gofal claf a dderbyniwyd A bu farw'r claf

Enwadur = Presenoldeb mewn adran damweiniau ac achosion brys yn arwain at dderbyniad A chafodd y presenoldeb ei gysylltu'n llwyddiannus â chyfnod gofal claf a dderbyniwyd

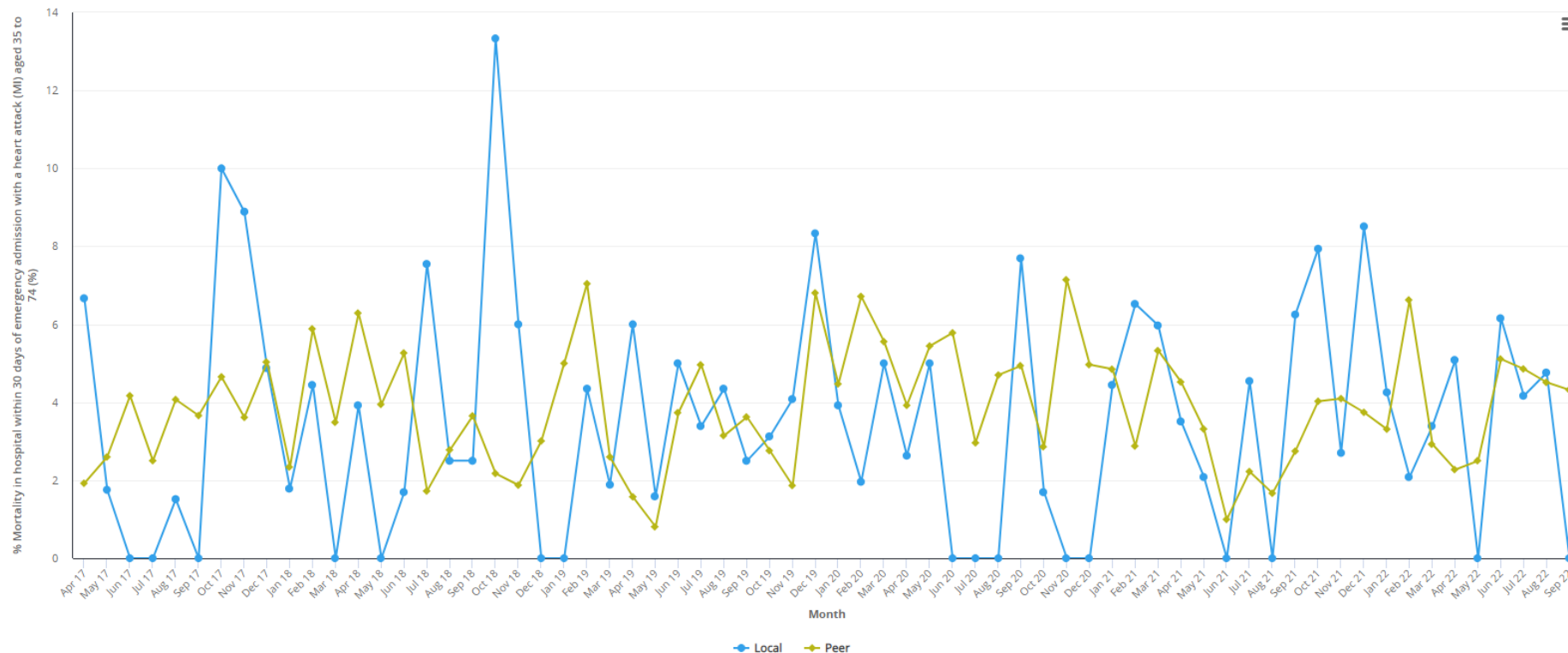
Eithriadau = Dim

Math = Canran

Cyfeiriadedd = Mae is yn well

Cyfraddau Marwolaethau Penodol i Gyflwr

% y marwolaethau yn yr ysbyty o fewn 30 diwrnod i dderbyniad brys gyda thrawiad ar y galon (MI) rhwng 35 a 74 oed - BIPBC vs Cymheiriaid

Diffiniad o'r dangosydd

Rhifiadur = Cyfnodau brys, lle bu farw'r claf yn yr ysbyty o fewn 30 diwrnod i'w dderbyn gyda diagnosis sylfaenol o gnawdnychiant myocardaidd AC oedran >34 a <75

Enwadur = Cyfnodau brys gyda diagnosis sylfaenol o gnawdnychiant myocardaidd AC oedran >34 a <75

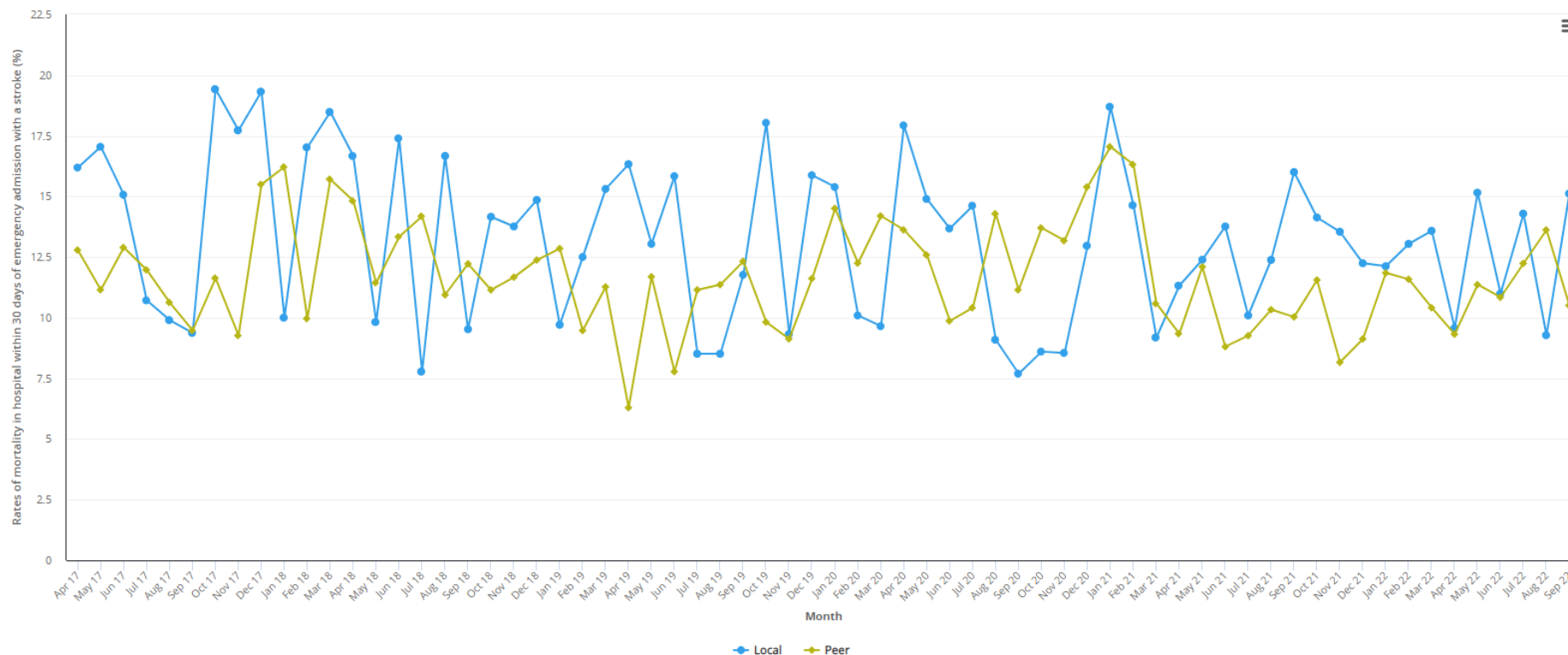
Eithriadau = Dim

Math = Canran

Cyfeiriadedd = Mae is yn well

Cyfraddau Marwolaethau Penodol i Gyflwr

Cyfraddau marwolaethau yn yr ysbyty o fewn 30 diwrnod i dderbyniad brys gyda strôc - BIPBC vs Cymheiriaid

Diffiniad o'r dangosydd

Rhifiadur = Derbyniad brys A Diagnosis Sylfaenol o strôc NEU Derbyniad brys A Phennod Hyd arhosiad yr Ymgynghorydd Wedi Gorffen Pennod 1 mewn cyfnod <2 A Diagnosis Sylfaenol o strôc o'r Ymgynghorydd Wedi Gorffen Pennod 2 mewn cyfnod A Dull Rhyddhau = 4 A chyfnod LOS <30

Enwadur = Derbyniad brys A Diagnosis Sylfaenol o strôc NEU Derbyniad brys A Phennod Hyd arhosiad yr Ymgynghorydd Wedi Gorffen Pennod 1 mewn cyfnod <2 A Diagnosis Sylfaenol o strôc o Bennod 2 yr Ymgynghorwyr Gorffenedig yn y cyfnod

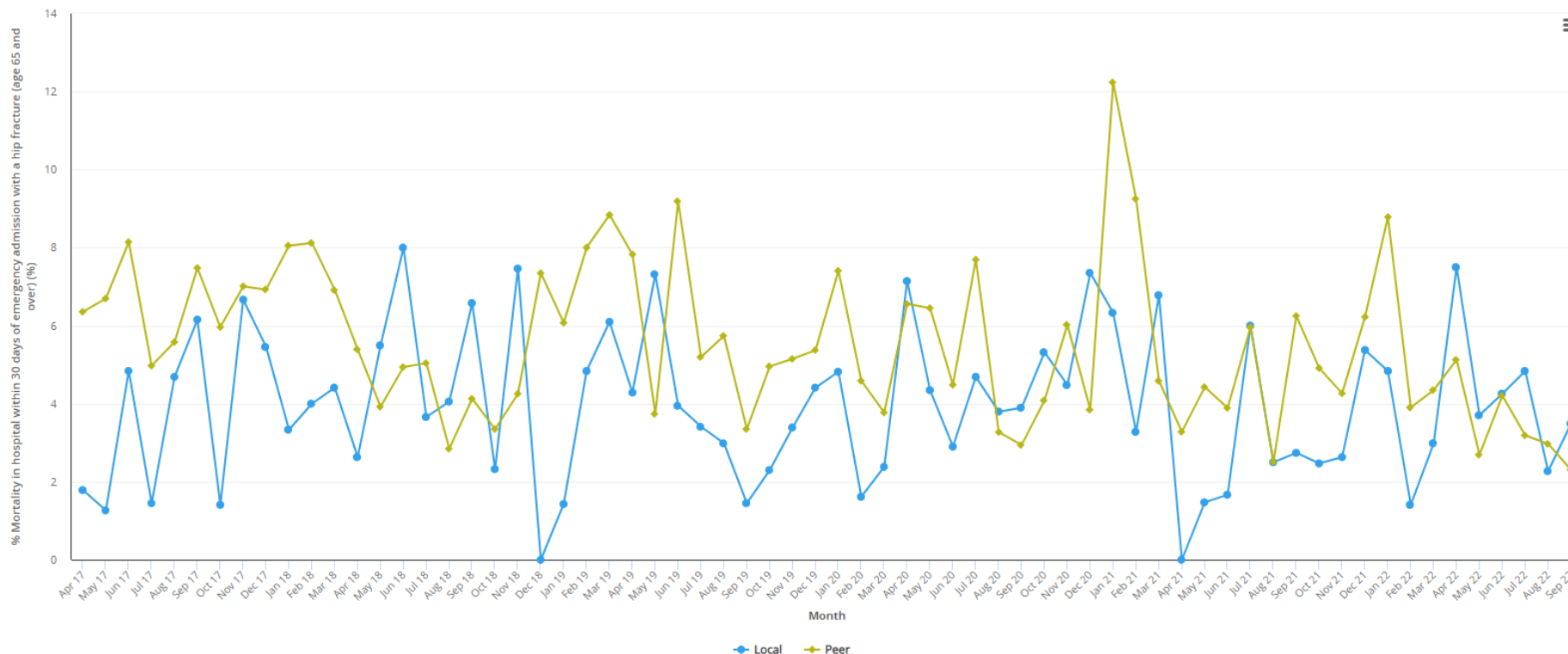
Eithriadau = Dim

Math = Canran

Cyfeiriadedd = Mae is yn well

Cyfraddau Marwolaethau Penodol i Gyflwr

% y marwolaethau yn yr ysbyty o fewn 30 diwrnod i dderbyniad brys ar ôl torri asgwrn clun (65 oed a throsodd) - BIPBC vs Cymheiriaid

Diffiniad o'r dangosydd

Rhifiadur = Cyfanswm y cyfnodau brys A bu farw claf A los <30 A diagnosis sylfaenol o dorri asgwrn yng ngwddf y ffemwr AC oed >64

Enwadur = Cyfanswm y cyfnodau brys A diagnosis sylfaenol o dorri asgwrn y ffemwr AC oed >64

Eithriadau = Ffynhonnell derbyn oedd "Darparwr ysbyty arall y GIG - ward ar gyfer cleifion cyffredinol neu'r iau ag anabledd corfforol neu adran damweiniau ac achosion brys"

Math = Canran

Cyfeiriadedd = Mae is yn well

Disgwyliad Oes adeg Geni

Mae disgwyliad oes yn fesur o flynyddoedd disgwylidig bywyd cyfartalog babanod newydd-anedig yn seiliedig ar gyfraddau marwolaethau a welwyd yn ddiweddar ac mae'n amcangyfrif ar gyfer y boblogaeth gyffredinol.

Mae disgwyliad oes cyffredinol ar gyfer dynion yng Nghymru wedi aros yn weddol sefydlog ers 2011-13 i 78.3 mlynedd yn 2018-20. Yn BIPBC yn 2018-20, disgwyliad oes dynion oedd 78.8 mlynedd. Mae disgwyliad oes dynion yn fwy na 7 mlynedd yn is yn yr ardaloedd mwyaf difreintiedig o gymharu â'r lleiaf difreintiedig, gyda disgwyliad oes iach dros 12 mlynedd yn is.

Yng Nghymru, gall menywod ddisgwyl byw tua phedair blynedd yn hirach na dynion. Mae disgwyliad oes menywod yng Nghymru hefyd wedi aros yn sefydlog ers 2011-13 i 82.1 mlynedd yn 2018-20. Yn BIPBC, disgwyliad oes yn 2018-20 oedd 82.3 mlynedd. Mae disgwyliad oes menywod fwy na 6 blynedd yn is yn yr ardaloedd mwyaf difreintiedig o'i gymharu â'r lleiaf difreintiedig yng Nghymru yn ystod 2018-2020, gyda disgwyliad oes iach bron i 17 mlynedd yn is.

Ffynhonnell: [Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru, Offeryn PHOF.](#)

Cyfraddau Marwolaethau Wedi'i Safoni yn ôl Oed (ASMRs) yn seiliedig ar farwolaethau a gofrestrwyd yn 2019

Mae safoni oedran yn caniatáu ar gyfer cymharu cyfraddau marwolaethau ar draws gwahanol boblogaethau tra'n ystyried gwahanol strwythurau oedran y poblogaethau hynny. Gall methu ag ystyried gwahanol strwythurau oedran fod yn gamarweiniol wrth gymharu cyfraddau mewn gwahanol boblogaethau. Er enghraifft, mewn ardal sydd â chyfran uchel o bobl hŷn, byddai rhywun yn disgwyl i fwy o bobl farw nag mewn ardal â chyfran isel o bobl hŷn. Heb safoni oedran, byddai'n anodd cymharu'r cyfraddau marwolaeth mewn dau faes o'r fath.

Ar draws BIPBC, mae cyfraddau marwolaethau wedi'u safoni yn ôl oedran yng Ngwynedd, Conwy a Sir y Fflint yn ystadegol arwyddocaol is na Chymru. Mae cyfraddau yn Sir Ddinbych a Wrexham yn ystadegol arwyddocaol uwch na chyfradd Cymru.

Age-standardised mortality rates (ASMRs) by sex and area of usual residence, registered 2021

	Persons			Males			Females		
	ASMR	LCL	UCL	ASMR	LCL	UCL	ASMR	LCL	UCL
Wales	1,062	1,051	1,073	1,235	1,216	1,253	917	903	930
Betsi Cadwaladr UHB	1,029	1,007	1,051	1,157	1,121	1,192	913	886	941
Isle of Anglesey	1,017	950	1,084	1,240	1,124	1,356	846	765	926
Gwynedd	929	879	978	1,031	951	1,111	836	773	898
Conwy	931	885	978	1,082	1,006	1,159	809	752	866
Denbighshire	1,197	1,132	1,262	1,266	1,166	1,365	1,126	1,041	1,211
Flintshire	1,001	952	1,050	1,131	1,053	1,209	879	818	940
Wrexham	1,177	1,120	1,234	1,268	1,180	1,355	1,078	1,004	1,153

Source: Office for National Statistics

Ffynhonnell: [Y Swyddfa Ystadegau Gwladol, Cyfraddau Marwolaethau Wedi'u Safoni yn ôl Oedran](#)

Marwolaethau y gellir eu hosgoi

Y cysyniad sylfaenol o farwolaethau y gellir eu hosgoi yw y dylai marwolaethau a achosir gan gyflyrau penodol, y mae ymyriadau meddygol ac iechyd y cyhoedd effeithiol ar gael ar eu cyfer, fod yn brin ac yn ddelfrydol ni ddylent ddigwydd. Derbynnir yn eang y dylid meintoli cyfraniad gofal iechyd at welliannau yn iechyd y boblogaeth. Marwolaethau y gellir eu hosgoi yw'r rhai a ddiffinnir fel rhai y gellir eu hatal, eu trin (y gellir eu trin) neu'r ddau.

Mae cyfradd marwolaethau pob person y gellir ei hosgoi yn BIPBC wedi amrywio rhwng 2017 a 2019 ac wedi cynyddu yn 2020, ond mae wedi parhau i fod yn is na'r gyfradd i Gymru. Yn 2020, roedd gan BIPBC y bedwaredd gyfradd marwolaethau y gellir ei hosgoi byrddau iechyd yng Nghymru (270.3 fesul 100,000) ac roedd yn is na chyfartaledd Cymru (286.9 fesul 100,000) er nad oedd yn arwyddocaol is yn ystadegol.

Mae cyfraddau marwolaethau y gellir eu hosgoi yn uwch ymhlith gwrywod na benywod. Yn 2020, y cyfraddau oedd 327.6 fesul 100,000 o wrywod o gymharu â 215.1 fesul 100,000 o fenywod. Roedd 1,918 o farwolaethau y gellid eu hosgoi yn BIPBC yn 2020; roedd 59% ymhlith dynion.

Cymru sydd â'r gyfradd marwolaethau y gellir ei hosgoi uchaf yn y DU ar gyfer marwolaethau oherwydd coronafeirws (36.1 fesul 100,000 o'r boblogaeth); Yr Alban oedd â'r gyfradd isaf (28.5 fesul 100,000 o'r boblogaeth).

Ffynhonnell: [Y Swyddfa Ystadegau Gwladol, Marwolaethau Osgoadwy](#)

Marwolaethau Ychwanegol y Gaeaf

Diffinnir Marwolaethau Ychwanegol y Gaeaf (EWD) fel nifer y marwolaethau yn ystod cyfnod y gaeaf (Rhagfyr i Fawrth) sy'n digwydd y tu hwnt i'r nifer disgwylidig ar gyfer y cyfnod hwnnw. Cynhyrchir Mynegai Marwolaethau Gormodol y Gaeaf (EWM) fel y gellir gwneud cymariaethau rhwng rhywiau, grwpiau oedran a rhanbarthau. Fe'i cyfrifir fel nifer y marwolaethau ychwanegol yn y gaeaf wedi'i rannu â'r marwolaethau nad ydynt yn ymwneud â'r gaeaf ar gyfartaledd, wedi'i fynegi fel canran. Er enghraifft, mae mynegai EWM o 20 yn dangos bod 20% yn fwy o farwolaethau yn y gaeaf o gymharu â'r cyfnod nad oedd yn aeaf.

Mae data dros dro yn dangos bod tua 63,000 o farwolaethau ychwanegol y gaeaf yng Nghymru a Lloegr yn ystod gaeaf 2020 i 2021, sydd 6.1 gwaith yn uwch na gaeaf 2019 i 2020 (data terfynol). Mae'r cynnydd yn bennaf oherwydd y nifer fawr o farwolaethau Covid-19 yn y misoedd nad ydynt yn aeaf 2020 a misoedd gaeaf 2021. Covid-19 oedd prif achos marwolaethau ychwanegol y gaeaf rhwng 2020 a 2021 gan gyfrif am 84% o'r holl farwolaethau ychwanegol yn y gaeaf yn Lloegr ac 82.9% yng Nghymru.

Yn 2019/20, roedd gan Sir Ddinbych yr EWM uchaf (ac eithrio Covid-19) ar draws BIPBC ac roedd yn uwch na Chymru, ond nid yn arwyddocaol uwch yn ystadegol. Ar gyfer EWM gan gynnwys Covid-19, roedd Sir Ddinbych hefyd yr uchaf ar draws BIPBC ac yn ystadegol arwyddocaol uwch na Chymru. Roedd EWM (gan gynnwys Covid) ar Ynys Môn ac yng Nghonwy yn ystadegol arwyddocaol is na Chymru.

Ffynhonnell: [Y Swyddfa Ystadegau Gwladol, Marwolaethau Ychwanegol y Gaeaf](#)

Excess Winter Mortality, Wales & North Wales unitary authorities, 2019/20 (final data)

	EWM including Covid-19			EWM excluding Covid-19		
	EWM Index	LCL	UCL	EWM Index	LCL	UCL
Wales	10.0	9.4	10.5	20.8	20.0	21.7
Isle of Anglesey	6.9	3.8	9.9	13.8	9.3	18.4
Gwynedd	10.5	7.6	13.5	17.7	13.7	21.7
Conwy	4.4	2.6	6.1	15.4	11.9	19.0
Denbighshire	11.4	8.2	14.6	26.2	21.0	31.3
Flintshire	7.4	5.1	9.7	21.6	17.5	25.8
Wrexham	6.3	4.1	8.5	17.5	13.6	21.4

Source: Office for National Statistics

Marwolaethau Amenedigol, 2020

Gellir diffinio marwolaethau amenedigol fel marw-enedigaethau ynghyd â marwolaethau yn ystod wythnos gyntaf bywyd (h.y. marwolaethau o dan 7 diwrnod).

Cyfradd marwolaethau amenedigol Cymru oedd 6.5 o farwolaethau fesul 1,000 o enedigaethau byw a marw-enedigaethau yn 2020. Cyfradd marwolaethau amenedigol Cymru oedd 6.5 o farwolaethau fesul 1,000 o enedigaethau byw a marw-enedigaethau yn 2020. Mae'r cyfraddau ar gyfer awdurdodau unedol Gogledd Cymru yn seiliedig ar niferoedd bach ac felly dylid eu trin yn ofalus.

Number of perinatal deaths and perinatal mortality rate per 1,000 live births and still births, Wales and North Wales unitary authorities, 2020

	Number	Mortality rate
Wales	187	6.5
Isle of Anglesey	5	8.5*
Gwynedd	<5	**
Conwy	6	6.2*
Denbighshire	<5	4.4*
Flintshire	12	8.5*
Wrexham	12	9.1*

Source: Office for National Statistics

* low reliability

**not available

Ffynhonnell: [Y Swyddfa Ystadegau Gwladol, Marwolaethau Amenedigol](#)

Canran y Marwolaethau yn Ysbytai'r GIG yn ôl Man Digwyddiad, 2020

Yn 2021, roedd 36,135 o farwolaethau yng Nghymru, gyda 18,016 ohonynt wedi digwydd yn ysbytai'r GIG (aciwt neu gymunedol, nid seiciatrigrig), sy'n cynrychioli 49.9% o gyfanswm y marwolaethau yn ôl man digwydd yng Nghymru.

O fewn BIPBC, roedd 8,519 o farwolaethau ymhlith trigolion BIP, gyda 4,067 (47.7%) o'r rhain wedi digwydd yn ysbytai'r GIG.

Ffynhonnell: [Y Swyddfa Ystadegau Gwladol, marwolaethau a gofrestrwyd yng Nghymru a Lloegr](#)

Amddifadedd: Canran yr Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is (LSOAs) yn ôl Pumed Amddifadedd

Mynegai Amddifadedd Cymru (MALIC) 2019 yw'r mesur swyddogol o amddifadedd mewn ardaloedd bach yng Nghymru. Mae'n fesur cymharol o grynodiadau o amddifadedd ar lefel ardal fach. Mae MALIC wedi'i lunio o wyth math gwahanol o amddifadedd. Y rhain yw: incwm, tai, cyflogaeth, mynediad at wasanaethau, addysg, iechyd, diogelwch cymunedol a'r amgylchedd ffisegol. Gelwir y lefelau ardaloedd bach yn Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is (LSOAs) ac maent yn seiliedig ar ardaloedd daearyddol diffiniedig yn seiliedig ar ardaloedd cynnyrch y Cyfrifiad gyda chyfartaledd o 1,600 o bobl fesul LSOA. Ar sail Cyfrifiad 2011, mae 1,909 o LSOAs yng Nghymru. Mae nifer yr LSOAs yn amrywio'n fawr rhwng byrddau iechyd.

Mae gan BIPBC rai o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru, yn enwedig ar hyd arfordir Gogledd Cymru. Gorllewin y Rhyl 2 a Gorllewin y Rhyl 1 yw'r LSOAs cyntaf a'r ail fwyaf difreintiedig yng Nghymru.

Mae gan Sir Ddinbych y ganran uchaf o LSOAs yn y 10% LSOAs mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

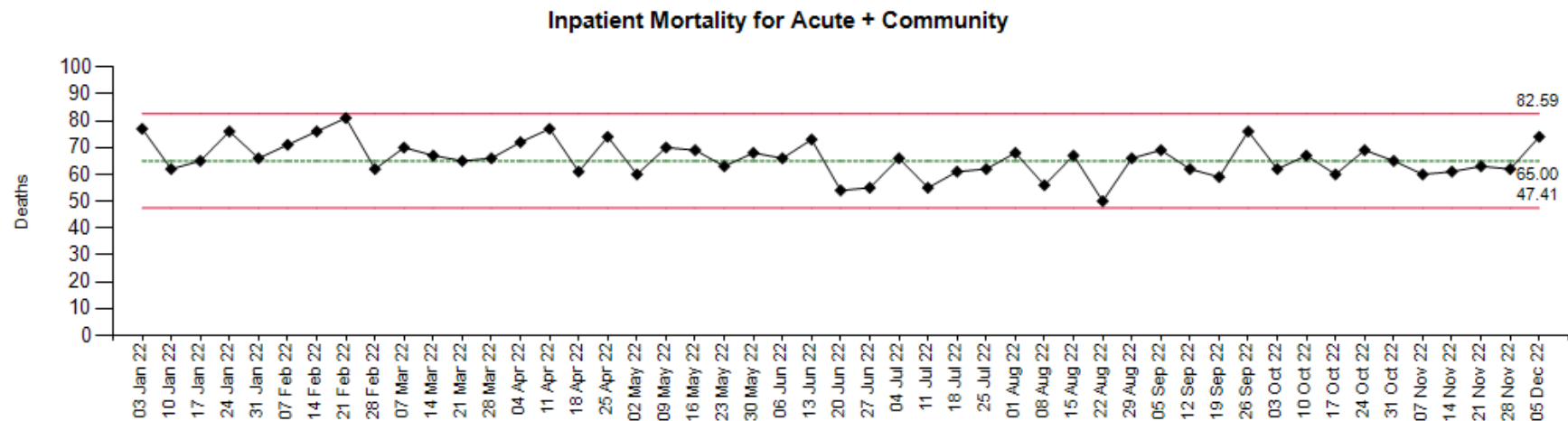
Canran yr LSOAs yn ôl pumed amddifadedd, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ac awdurdodau unedol, 2019

	Most deprived 10% LSOAs in Wales (ranks 1 - 191) (2)	Most deprived 20% LSOAs in Wales (ranks 1 - 382) (3)	Most deprived 30% LSOAs in Wales (ranks 1 - 573) (4)	Most deprived 50% LSOAs in Wales (ranks 1 - 955) (5)
Betsi Cadwaladr UHB	5	11	20	38
Isle of Anglesey	2	14	18	39
Gwynedd	3	5	8	34
Conwy	6	13	20	41
Denbighshire	12	16	22	47
Flintshire	3	11	20	32
Wrexham	7	12	28	41

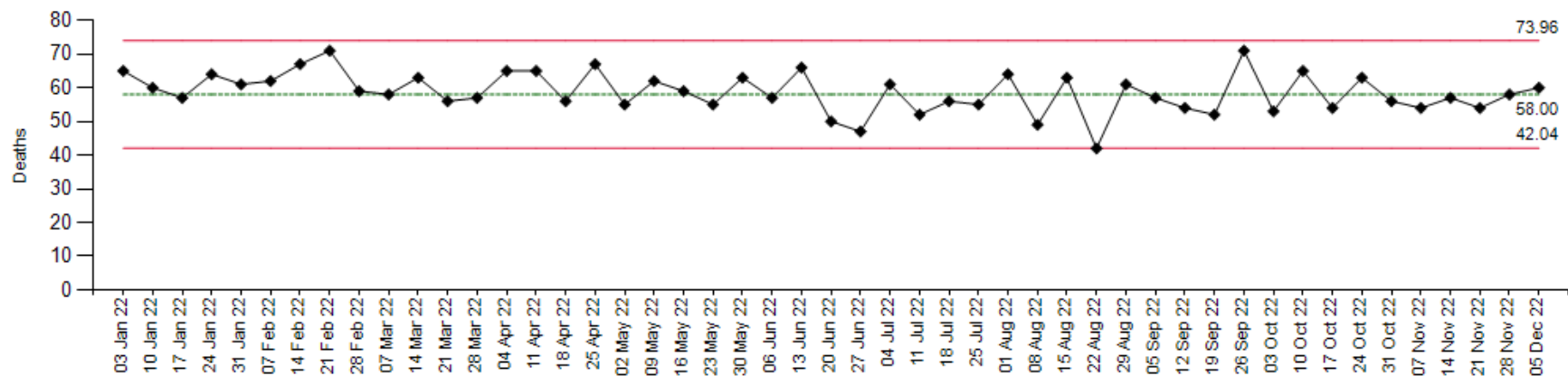
Source: Welsh Government, WIMD 2019

Ffynhonnell: [Llywodraeth Cymru, Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru](#)

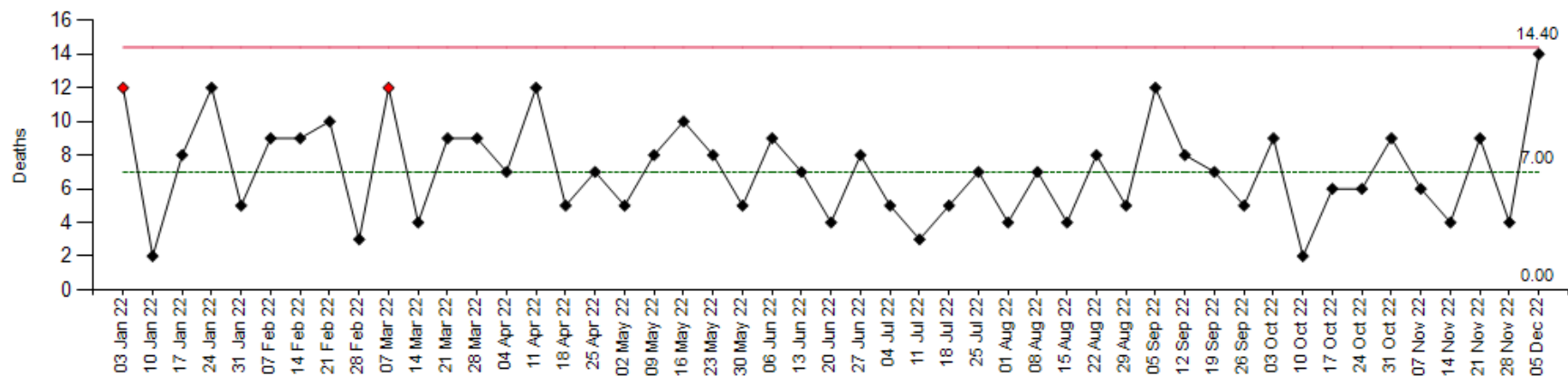
Siartiau SPC Adran Cleifion Mewnol ac Achosion Brys ar gyfer Ysbytai o fewn PBC

Inpatient Mortality for Acute only

Inpatient Mortality for Community Hospitals

Marwolaethau PBC yn ôl Lleoliad Ionawr 2022-Medi 2022

Safle Ysbyty	2022									Cyfanswm
	Ion	Chwef	Maw	Ebr	Mai	Meh	Gorffenna f	Awst	Medi	
Uned Ablett										0
Ysbyty Bryn Beryl	1	3	2	1	5	2	2	1	3	20
Ysbyty Bryn-y-Neuadd										0
Ysbyty Cefni										0
Ysbyty Cymuned Y Waun	1	2	2	2	7	1		4	2	21
Ysbyty Cymuned Bae Colwyn	3	1	1	5	2	5		3	2	22
Ysbyty Cymuned Glannau Dyfrdwy	3	3	2	3	1	1		1	3	17
Canolfan Hamdden Glannau Dyfrdwy										0
Ysbyty Cymuned Dinbych			2		1	2	2			7
Ysbyty Dydd Dolgellau a'r Bermo	2	3	1	3	1		1		3	14
Safle Ysbyty Dosbarth Dolgellau ac Abermaw										0
Uned EMI (Bryn Hesketh)				1					2	3
Ysbyty Eryri	2	1	2	2	2				2	11
Uned Salwch Meddwl Aciwt Hergest										0
Ysbyty Cymuned Treffynnon	7	2	9	4	3	3	7	2		37
Safle Ysbyty Cyffredinol Llandudno	5	7	5	9	1	2	3	5	5	42
Ysbyty Cymuned Yr Wyddgrug	2	3	1	1	3	1	2	3	4	20
Canolfan Triniaeth Canser Gogledd Cymru	8	7	5	3	7	2	4	7	3	46
Ysbyty Llannerch Banna			1		2	1	3			7
Ysbyty Cymuned Rhuthun	2	2	1		2	2	1	3	3	16
Safle Ysbyty Coffa Rhyfel Tywyn a'r Cylch	1	1					2	1	1	6
Ysbyty Maelor Wrecsam	86	90	92	85	98	64	101	85	75	776
Ysbyty Alltwen	2	2	2	2	3	2	2	1		16
Ysbyty Glan Clwyd	105	100	83	103	81	91	79	67	80	789
Ysbyty Gwynedd	76	82	77	73	82	84	68	87	85	714
Ysbyty Penrhos Stanley	4	3	1	3		4	2	1	3	21
Cyfanswm	310	312	289	300	301	267	279	271	276	2605

Crynodeb Marwolaethau Archwiliwr Meddygol

Mae nifer yr achosion a gyfeiriwyd at BIPBC gan y Gwasanaeth Archwilwyr Meddygol yn parhau i fod yn un o'r uchaf yng Nghymru; yn derbyn tua 30 o achosion yr wythnos ar hyn o bryd. Yn ystod Ionawr 2022 - Medi 2022 anfonwyd cyfanswm o 989 o adroddiadau adolygu ME i PBC o'r MES i'w hadolygu. Mae'r achosion hyn yn cael eu prosesu a'u rheoli ar lefel gorfforaethol o fewn y Tîm Effeithiolrwydd Clinigol. Mae achosion o arwyddocâd difrifol, lle mae pryderon difrifol wedi'u codi gan y gwasanaeth ME yn cael eu nodi'n uniongyrchol, a bydd y gwasanaeth ME yn amlygu ac yn cyfathrebu unrhyw themâu neu glwstwr lleol o achosion y maent yn pryderu yn eu cylch yn uniongyrchol i'r tîm Marwolaethau. Ar hyn o bryd rydym yn gweithio gyda Datix ar lefel bwrdd iechyd a lefel genedlaethol i wella'r data a datblygu'r dangosfyrddau, er mwyn cefnogi'r HGI yn eu dysgu o farwolaethau a gwella'r broses.

Mae Panel Dysgu o Farwolaethau BIPBC (LFMP), a Grŵp Llywio Lleihau Marwolaethau Osgoadwy (RAMSG) wedi nodi'r themâu canlynol:

Gofal Diwedd Oes - cydweithio ag arweinwyr a chefnogi eu gwaith ar lefel BI.

Llif – mater a nodwyd mewn llawer o adroddiadau ME – o oedi wrth adalw ambiwlansys, i oedi mewn gorlwytho a phob agwedd ar ofal o'r 'drws ffyrnt' i'r 'drws cefn'. Mae'r achosion cyfunol hyn yn cael eu hanfon i'r pwyllgor gwaith ac yn cael eu hamlygu iddo ynghylch hyn.

Covid - achosion lle mai'r unig broblem yw haint nosocomial Covid, yn cael eu cyfeirio'n uniongyrchol at Banel Craffu Covid HCA, lle cânt eu hadolygu'n drylwyr. Rydym wedi gofyn i achosion a adolygwyd gael eu croesgyfeirio â data marwolaethau Datix, a bod dysgu'n cael ei ledaenu drwy'r LFMP, yn enwedig o safbwynt yr IPC.

Atgyfeirio trawsblannu - mae gwaith yn mynd rhagddo i ddysgu a datblygu llwybr ar gyfer atgyfeiriadau diogel i ganolfannau trydyddol ar gyfer trawsblannu organau solet, yn dilyn achos a gyflwynwyd yn LFMP.

DNACPR – gweithio gyda'r arweinydd i gefnogi a bwydo i mewn i Grŵp Marwolaethau Cymru Gyfan ehangach, sydd wedi amlygu hyn fel thema.

Sepsis.

Rhagwelir y bydd y themâu a'r meysydd pryder hyn yn cael eu dwyn i sylw'r AChG a'r QSE drwy lwybrau eraill, a'r gobaith yw, drwy amlygu bod y themâu hyn yn effeithio ar farwolaethau, y bydd yn rhoi mwy o bwysau ar welliannau ac adnoddau o amgylch y meysydd a nodwyd. themâu.

